

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
(назва факультету)

02 2022 р.,

протокол № 1
Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Корпоративне управління та корпоративна культура»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
(назва факультету)

кафедра менеджменту і підприємництва
(назва кафедри)

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту і підприємництва
(назва кафедри)

28 01 2022 р.,
протокол № 1

Завідувач кафедри
Тетяна ОСТАПЧУК

Розробник: ст. викл. кафедри менеджменту та підприємництва Тетяна БІЛЯК
(науковий ступінь, посада, ПРИЗВИЩЕ, власне ім'я)

Житомир
2021 – 2022 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	07 «Управління та адміністрування»	<u>вибіркова</u> (нормативна, за вибором)	
Модулів – 2	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки: 3	
Змістових модулів – 2		3	3
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		6	6
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 самостійної роботи – 5,375	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні	
		32 год.	6 год.
		Лабораторні	
		_ _ год.	_ _ год.
		Самостійна робота	
42 год.	84 год.		
		Вид контролю: Залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53,3 % аудиторних занять, 46,7 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 13 % аудиторних занять, 87 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є ознайомити студентів із сутністю та принципами корпоративного управління, сформуванню у них ринкове мислення щодо раціонального та ефективного господарювання; сформуванню необхідні навички і вміння корпоративного управління; навчити корпоративної культури підприємницької діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення сутності та принципів корпоративного управління;
- визначення проблем управління корпоративними правами власників;
- опанування методів корпоративного управління;
- засвоєння функцій та компетенції органів управління, а також формування основних організаційних структур акціонерного товариства;
- засвоєння принципів і методів управління на основі цінних паперів;
- набуття практичних навичок організації загальних зборів акціонерів.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності код спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ФК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності.

ФК17. Здатність застосовувати принципи корпоративного управління, формувати норми корпоративної культури.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю код спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

ПРН9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

ПРН23. Вміти поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 3

ПРН26. Знати та вміти застосовувати принципи корпоративного управління, формувати норми корпоративної культури.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні підходи до визначення корпорацій та корпоративного управління

Тема 1. Історичні передумови виникнення корпорацій. Місце корпорацій в сучасній економіці.

Поняття про корпоративну діяльність. Місце корпоративної економічної діяльності на різних етапах розвитку людського суспільства. Динаміка розвитку корпоративних об'єднань. Різновиди корпоративних об'єднань. Еволюція системи корпоративного управління в Україні. Сучасні проблеми формування корпоративного управління. Корпоративне управління як навчальна дисципліна, його місце в системі управлінських, психологічних, педагогічних дисциплін, предмет, об'єкт вивчення, структура, основні функції. Корпоративне управління як вид діяльності, його принципи і методи. Характеристика основних цілей і завдань корпоративного управління на сучасному етапі управління організаціями.

Тема 2. Учасники корпоративних відносин.

Ключові учасники корпоративних відносин: світовий досвід та вітчизняна практика. Структура корпоративних органів управління. Підпорядкованість органів управління корпорації. Спостережна рада та причини її створення. Повноваження спостережної ради. Виконавчий орган корпорації та його повноваження. Ревізійна комісія. Повноваження ревізійної комісії. Порядок формування органів управління та їх кількісний склад. Порядок роботи органів управління. Трудові відносини з посадовими особами органів управління корпорації. Відповідальність посадових осіб органів управління акціонерного товариства. Заходи щодо забезпечення інформаційної прозорості в Кодексі корпоративної поведінки.

Тема 3. Теоретичні засади корпоративного управління.

Сучасні підходи до визначення корпоративного управління. Основні ознаки корпоративного управління. Актуальні моделі корпоративного управління в Україні. Проблеми корпоративного управління в Україні. Основні принципи корпоративного управління: кодекс принципів, справедливість, встановлення процедури голосування, прозорість, звітність, стратегічне планування.

Змістовий модуль 2. Система корпоративного управління

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 4

Тема 4. Особливості організації управління корпорацією.

Структура управління корпорацією. Стратегію та основні напрямки господарської діяльності. Роль найманих працівників в управлінні корпорацією. Особливості механізму менеджменту корпорації. Рекомендації, дотримання яких визначає ефективність управління корпоративними структурами.

Тема 5. Стратегічне планування діяльності корпорації.

Особливості тактичного і стратегічного управління корпораціями. Тактичне і стратегічне управління як інструмент реалізації потенціалу корпоративного управління. Визначення параметрів системи тактичного і стратегічного планування корпорації. Система погодження та затвердження стратегічних і поточних планових документів. Сутність та критерії формування системи тактичного і стратегічного моніторингу. Зв'язок результатів моніторингу з цілями та стратегією корпорації. Визначення цілей діяльності корпорації. Характеристика підходів та загальні закономірності встановлення корпоративних цілей. Особливості визначення корпоративної місії та забезпечення її взаємозв'язку з місіями корпоративних формувань.

Тема 6. Управління корпоративною власністю.

Сутність корпоративної власності. Суб'єкт відносин власності. Об'єкт власності. Об'єкти корпоративного права власності. Класифікація корпоративної власності.

Тема 7. Створення корпоративних об'єднань. Управління власністю в корпоративних об'єднаннях.

Принципи та методи створення корпоративних об'єднань. Причини створення корпоративних об'єднань та складові політики диверсифікації. Характеристики корпоративних об'єднань та їхні типи. Особливості управління корпоративною власністю в корпоративних об'єднаннях.

Тема 8. Управління фінансовою діяльністю корпорації.

Формування фінансових ресурсів акціонерного товариства. Дивіденди. Дивідендна політика. Чинники формування дивідендної політики. Джерела фінансових інвестицій. Форми виплати дивідендів. Консолідація та дроблення акцій. Аналіз прибутковості цінних паперів. Дивіденд і додатковий прибуток за підвищення курсу акцій. Формування сукупної прибутковості акцій. Фінансовий аналіз діяльності акціонерного товариства. Структура балансу підприємства. Інтегральна оцінка фінансової стабільності акціонерного товариства. Багатовимірний порівняльний аналіз фінансового стану підприємства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 5

Тема 9. Управління корпоративними конфліктами

Збалансоване управління конфліктами інтересів в акціонерних товариствах. Основні принципи управління конфліктами інтересів. Класифікація конфліктів інтересів з урахуванням специфіки господарювання.

Тема 10. Шляхи підвищення ефективності корпоративного управління

Проблеми, які виникають в управлінні корпораціями. Шляхи підвищення ефективності управління корпораціями. Напрями удосконалення управління корпораціями.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 6

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Зміст	Всього годин	Лекції	Практичні семінари	Самостійна робота
		Д	Д	Д
1	2	3	4	5
Змістовний модуль 1. Теоретичні підходи до визначення корпорацій та корпоративного управління				
Тема 1. Історичні передумови виникнення корпорацій. Місце корпорацій в сучасній економіці. 1.1. Розвиток організаційних форм підприємництва. Корпорація як одна із організаційних форм ведення бізнесу. 1.2. Історико-правові аспекти виникнення корпорацій. Еволюція корпорацій як організаційно-правових форм ведення бізнесу. 1.3. Визначення корпорацій.	8	1	1	4
Тема 2. Учасники корпоративних відносин. 2.1. Учасники корпорацій. 2.2. Особливості створення корпорацій в Україні. 2.3. Органи управління акціонерним товариством в Україні.	8	1	1	4
Тема 3. Теоретичні засади корпоративного управління. 3.1. Середовище корпорації. 3.2. Підходи до визначення корпоративного управління. 3.3. Міжнародні стандарти корпоративного управління. 3.4. Стандарти корпоративного управління України. 3.5. Моделі корпоративного управління.	10	1	1	4
Модуль 2. Система корпоративного управління				
Тема 4. Особливості організації управління корпорацією. 4.1. Розподіл функцій управління корпораціями. 4.2. Корпоративні норми в системі корпоративного управління. 4.3. Організаційна структура корпорації. 4.4. Інформація в організації корпоративного управління. 4.5. Здійснення контролю в корпораціях. 4.6. Прийняття управлінських рішень в корпораціях.	10	1	2	3
Тема 5. Стратегічне планування діяльності корпорації.	8	1	1	2

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09-05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 7

5.1. Теоретичні підходи до визначення стратегічного планування. 5.2. Особливості розроблення та реалізації корпоративної стратегії.				
Тема 6. Управління корпоративною власністю. 6.1. Власність акціонерних товариств. Управління власністю в акціонерних товариствах. 6.2. Корпоративна власність. Управління корпоративною власністю. 6.3. Методи управління корпоративною власністю. 6.4. Система показників управління корпоративною власністю.	10	1	2	5
Тема 7. Створення корпоративних об'єднань. Управління власністю в корпоративних об'єднаннях 7.1. Корпоративні об'єднання. 7.2. Особливості створення корпоративних об'єднань. 7.3. Характеристика найбільш розповсюджених організаційно-правових форм корпоративних об'єднань. 7.4. Особливості управління корпоративною власністю в корпоративних об'єднаннях.	10	1	2	5
Тема 8. Управління фінансовою діяльністю корпорації 8.1. Управління формуванням капіталу корпорації. 8.2. Управління фінансовими та грошовими потоками корпорації. 8.3. Аналіз фінансового стану корпорації. 8.4. Фінансове планування в корпораціях. 8.5. Антикризове управління корпорацією.	10	1	2	5
Тема 9. Управління корпоративними конфліктами 9.1. Теоретичні засади визначення конфліктів та конфліктних ситуацій. 9.2. Корпоративні конфлікти. Управління корпоративними конфліктами.	8	-	2	5
Тема 10. Шляхи підвищення ефективності корпоративного управління 10.1. Удосконалення діяльності органів управління корпорацією. 10.2. Оцінка якості корпоративного управління.	8	-	2	5
Всього годин	90	8	16	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09-05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 8

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Історичні передумови виникнення корпорацій. Місце корпорацій в сучасній економіці.	4
2	Учасники корпоративних відносин	4
3	Теоретичні засади корпоративного управління.	4
4	Особливості організації управління корпорацією.	4
5	Стратегічне планування діяльності корпорації.	4
6	Управління корпоративною власністю.	4
7	Управління фінансовою діяльністю корпорації.	4
8	Корпоративні конфлікти. Управління корпоративними конфліктами.	4

6. Завдання для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1	Господарські товариства як об'єкт управління	5
2	Моделі корпоративного управління	5
3	Зовнішнє середовище корпоративного управління	5
4	Створення корпоративних об'єднань. Управління власністю в корпоративних об'єднаннях.	6
5	Управління капіталом в корпораціях	5
6	Особливості створення і управління акціонерним товариством	6
7	Акції акціонерного товариства	5
8	Шляхи підвищення ефективності корпоративного управління.	5

Тема 1. Історичні передумови виникнення корпорацій. Місце корпорацій в сучасній економіці

1. Охарактеризуйте, яким чином у вітчизняній правовій системі дається визначення корпорацій.
2. Наведіть основні види та організаційні форми підприємництва в Україні.
3. Користуючись даними статистичного довідника, зробіть порівняльний аналіз розвитку організаційно-правових форм ведення бізнесу в Україні.
4. Якими чинниками визначається вибір правової форми ведення бізнесу?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 9

5. Охарактеризуйте ефективність різних організаційно-правових форм ведення бізнесу.

6. Охарактеризуйте кожну організаційну форму корпоративних об'єднань. Наведіть визначення.

7. Визначте основні цілі створення корпоративних об'єднань підприємств.

8. Охарактеризуйте основні етапи становлення корпоративних підприємств як організаційної форми ведення бізнесу.

9. Наведіть еволюцію терміну корпорація.

10. Наведіть прикладні аспекти використання терміну корпорація.

11. Визначте характерні риси, які притаманні корпораціям.

12. Що таке корпорація?

Тема 2. Учасники корпоративних відносин

1. Охарактеризуйте кожного із учасників корпоративних відносин.

2. Що таке корпоративні відносини?

3. Визначте основні цілі учасників корпорації та здійсніть їх узгодження між собою.

4. Яка послідовність дій при створенні акціонерного товариства?

5. Визначте компетенцію загальних зборів при створенні акціонерного товариства.

6. Дайте визначення статутного капіталу. Яким чином може відбуватись зміна розміру статутного капіталу?

7. Дайте характеристику суб'єктів управління акціонерним товариством, визначених законодавством України.

8. Визначте компетенцію загальних зборів акціонерного товариства.

9. Визначте компетенцію наглядової ради акціонерного товариства.

10. Охарактеризуйте напрями діяльності виконавчого органу акціонерного товариства.

11. Дайте визначення функцій та напрямів діяльності корпоративного секретаря.

Тема 3. Теоретичні засади корпоративного управління

1. Наведіть основні складові внутрішнього середовища корпорації та визначте взаємозв'язок між ними.

2. Наведіть основні складові зовнішнього середовища корпорації та охарактеризуйте їх вплив на ефективність діяльності корпорації.

3. Охарактеризуйте, середовище корпорації з позиції прогнозованості та керованості.

4. Визначте основні цілі при створенні корпоративних об'єднань підприємств.

5. Визначте учасників процесу управління в корпорації.

6. Охарактеризуйте необхідні умови здійснення ефективного процесу управління.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 10

7. Визначте основні напрями корпоративного управління.
8. Охарактеризуйте основні стандарти корпоративного управління.
9. Визначте основні принципи корпоративного управління.
10. Визначте основні задачі, на які орієнтоване корпоративне управління.
11. Наведіть принципи корпоративного управління ЄБРР.
12. Наведіть принципи корпоративного управління ОЕСР.
13. Охарактеризуйте підхід Міжнародної мережі корпоративного управління до принципів ОЕСР.
14. Визначте основні принципи корпоративного управління Конференції асоціації європейських акціонерів.
15. Прокоментуйте глобальні принципи корпоративного управління Каліфорнійського відкритого пенсійного фонду.
16. Визначте особливості стандартів корпоративної поведінки в Україні.
17. Визначте основні ознаки, за якими відрізняються моделі корпоративного управління.
18. Наведіть існуючі класифікаційні підходи до формування систем корпоративного управління.
19. Визначте спільні та відмінні риси аутсайдерської та інсайдерської систем управління корпорацією.
20. Назвіть відомі Вам моделі корпоративного управління та дайте їм характеристику.

Тема 4. Особливості організації управління корпорацією

1. Охарактеризуйте відмінності між дворівневою та тривірневою схемами управління корпораціями.
2. Визначте повноваження виконавчих органів корпорації. Якими документами надаються повноваження виконавчим органам?
3. Визначте порядок обрання та припинення дії виконавчого органу.
4. Охарактеризуйте роль та повноваження контролюючих органів в системі корпоративного управління.
5. Дайте визначення корпоративному нормативному акту, наведіть основні знаки корпоративного нормативного акту. Наведіть приклади.
6. Охарактеризуйте зміст поняття корпоративний клімат.
7. Дайте визначення організаційної структури та назвіть базові моделі організаційних структур.
8. Обґрунтуйте вибір оптимальної організаційної структури.
9. Визначте, як передаються повноваження у функціональній та дивізіональній організаційних структурах.
10. Охарактеризуйте переваги використання продуктових корпоративних структур та назвіть їх недоліки.
11. Обґрунтуйте доцільність використання конгломератних корпоративних структур.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 11

12. Обґрунтуйте необхідність використання регіональних (географічних) організаційних структур у відомих корпораціях.

13. Обґрунтуйте доцільність використання організаційних структур, орієнтованих на споживача.

14. Визначте основні типи глобальних організаційних структур.

15. Визначте основні вимоги до інформації в корпорації.

16. Обґрунтуйте необхідність розкриття інформації при корпоративній формі власності.

17. Визначте особливості контролю в корпораціях.

18. Охарактеризуйте органи контролю корпорацій.

19. Визначте порядок звітування по результатах контролю.

20. Визначте основні типи управлінських рішень в корпорації.

21. Охарактеризуйте моделі прийняття управлінських рішень.

Тема 5. Стратегічне планування діяльності корпорації

1. Дайте визначення стратегічному плануванню та поясніть, чому саме це визначення Ви навели.

2. Визначте особливості стратегічного планування залежно від предмету стратегічного планування.

3. Охарактеризуйте кожний із принципів стратегічного планування.

4. Визначте особливості планування та реалізації стратегії.

5. Визначте рівні планування корпоративної стратегії.

6. Визначте відмінності корпоративної стратегії.

Тема 6. Управління корпоративною власністю

1. Дайте визначення власності акціонерних товариств.

2. Охарактеризуйте майнові права акціонерів.

3. Визначте основні підходи до класифікації цінних паперів.

4. Наведіть характеристики цінних паперів.

5. Надайте характеристику акціям та визначте умови використання різних видів акцій.

6. Охарактеризуйте відносини власності, здійсніть їхню диференціацію.

7. Визначте класифікаційні ознаки корпоративної власності та охарактеризуйте кожний вид поділу.

8. Визначте правові засади управління корпоративною власністю.

9. Наведіть приклади адміністративних методів управління, які використовуються в процесі управління корпоративною власністю.

10. Охарактеризуйте способи організаційного впливу та визначте ті, які найбільш часто використовуються в управлінні корпоративною власністю.

11. Визначте шляхи підвищення ефективності управління корпоративною власністю.

Тема 7. Створення корпоративних об'єднань. Управління власністю в корпоративних об'єднаннях

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 12

1. Обґрунтуйте необхідність створення корпоративних об'єднань певного типу.
2. Визначте цілі диверсифікації і зазначте як вони змінюються залежно від фінансових можливостей корпорації.
3. Охарактеризуйте етапи еволюції диверсифікації виробництва.
4. Визначте складові політики диверсифікації.
5. Охарактеризуйте процес злиття.
6. Визначте мотиви здійснення злиттів.
7. Охарактеризуйте процеси роз'єднання та назвіть основні їх причини.
8. Охарактеризуйте систему зв'язків у холдингу (організаційних, фінансових, виробничих, технологічних).
9. Визначте причини та мету створення холдингів.
10. Охарактеризуйте відомі Вам механізми створення холдингів.
11. Дайте визначення фінансово-промислових груп та обґрунтуйте доцільність їх створення.
12. Охарактеризуйте джерела та напрямки фінансування діяльності фінансово-промислових груп.
13. Визначте роль міжнародних корпоративних об'єднань в розвитку економіки країн, на території яких вони діють.
14. Охарактеризуйте відомі вам схеми управління корпоративною власністю.
15. Визначте функції керуючої компанії.
16. Охарактеризуйте особливості управління корпоративним майном за видами майна.

Тема 8. Управління фінансовою діяльністю корпорації

1. Визначте особливості управління формуванням активів корпорації, що створюється.
2. Охарактеризуйте принципи управління формуванням капіталу корпорації.
3. Охарактеризуйте можливі джерела формування активів корпорації, форми їх залучення та обґрунтуйте доцільність їх обрання.
4. Визначте особливості залучення фінансових ресурсів корпорацією.
5. Охарактеризуйте принципи перерозподілу грошових коштів корпорації.
6. Визначте складові фінансового потоку корпорації.
7. Визначте місце фінансового аналізу в системі управління корпорацією.
8. Визначте місце фінансового планування в системі управління корпорацією.
9. Охарактеризуйте основні положення фінансового планування.
10. Визначте як співвідносяться цілі та стратегії антикризового управління корпорацією, для кожного виду стратегії зазначте шляхи її реалізації.

Тема 9. Корпоративні конфлікти. Управління корпоративними конфліктами

1. Дайте визначення конфліктів та наведіть їх класифікацію.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 13

2. Визначте особливості між особових, групових та організаційних конфліктів.

3. Визначте особливості корпоративних конфліктів.

4. Охарактеризуйте основні причини виникнення корпоративних конфліктів.

5. Визначте основні причини конфлікту в структурі власників.

6. Криза як прояв конфлікту в корпорації.

Тема 10. Шляхи підвищення ефективності корпоративного управління

1. Визначте основні напрямки підвищення ефективності управління корпорацією.

2. Охарактеризуйте основні підходи до організації ефективної роботи наглядової ради (ради директорів).

3. Визначте, яким чином структура власності впливає на ефективність корпоративного управління.

4. Якими чинниками визначається вибір правової форми ведення бізнесу?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 14

7. Індивідуальні завдання

З метою поглибленого вивчення теоретичного і практичного матеріалу студент пише реферат.

Підготовка реферату – один з етапів вивчення курсу «Корпоративне управління». Його метою є розширення і поглиблення теоретичних знань та практичних навичок аналітичної роботи з певної теми на основі самостійного узагальнення зібраного матеріалу.

Реферат виконується студентами денної та заочної форм навчання і є результатом самостійного дослідження з обраної теми.

При написанні реферату студент повинен показати вміння користуватися нормативними документами, літературними джерелами, узагальнювати матеріали, формулювати обґрунтовані висновки і пропозиції.

Підготовка реферату включає такі етапи: вибір теми; визначення завдань дослідження та складання плану реферату; підбір літературних джерел і фактичного матеріалу; написання та оформлення реферату.

Обравши тему реферату, необхідно визначити мету і об'єкт дослідження. Це допоможе встановити сукупність завдань, які потрібно вирішити при підготовці реферату.

Мета реферату – закріплення теоретичних знань з курсу «Корпоративне управління», поглиблене вивчення і розробка окремих проблем, систематизація, узагальнення та підготовка на цій основі пропозицій з використання аналітичних методів процесного управління в підприємницькій діяльності.

Реферат повинен містити критичну оцінку літературних джерел, практичного та теоретичного досвіду проведення стратегічного аналізу і характеризувати самостійну роботу майбутніх магістрів з методики і техніки проведення стратегічного аналізу виробничої та інвестиційної діяльності, прогнозування фінансових показників підприємства та ін.

Загальний обсяг реферату не повинен перевищувати 15–20 сторінок (без додатків і списку літератури).

Список використаної літератури містить лише ті джерела, які були безпосередньо використані при написанні реферату.

Теми рефератів з дисципліни «Корпоративне управління»

1. Історичний розвиток корпоративного управління
2. Практика корпоративного управління в Україні
3. Завдання, функції, принципи корпоративного управління в Україні
4. Англо-американська модель корпоративного управління
5. Західноєвропейська модель корпоративного управління
6. Японська модель корпоративного управління
7. Перехідна модель корпоративного управління
8. Історичні передумови виникнення акціонерних товариств

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 15

9. Акціонерні товариства в Україні
10. Міжнародні стандарти практики корпоративного управління
11. Форми існування акціонерного капіталу
12. Сутність механізмів корпоративного управління
13. Організаційні засади формування корпоративних об'єднань
14. Інтеграційні корпоративні системи
15. Практичний досвід корпоративного управління (Сергій Брин та Ларрі Пейдж (Google).
16. Практичний досвід корпоративного управління (Йорма Олліла (Nokia).
17. Практичний досвід корпоративного управління Стів Джобс (Apple).
18. Практичний досвід корпоративного управління Акіо Моріта (Sony).
19. Практичний досвід корпоративного управління Білл Гейтс та Пол Аллен (Microsoft).
20. Практичний досвід корпоративного управління Джеррі Янг та Девід Філо (Yahoo!).
21. Світовий досвід державного регулювання корпоративного сектора
22. Державне регулювання корпоративного сектора в Україні
23. Фондовий ринок України
24. Інфраструктура корпоративного середовища
25. Позабіржові фондові ринки
26. Інвестиційні фонди в Україні
27. Функціонування інвестиційних компаній в Україні
28. Довірчі товариства в Україні
29. Прозорість та розкриття інформації в корпораціях
30. Контроль за фінансово-господарською діяльністю корпорацій
31. Корпоративна культура в корпораціях
32. Міжнародні стандарти фінансової звітності корпорацій
33. Дивідендна політика в акціонерних товариствах
34. Формування дивідендної політики в підприємствах
35. Дивідендна політика на підприємствах
36. Антикризове управління в корпораціях
37. Оцінка ефективності механізмів корпоративного управління в підприємствах
38. Напрями підвищення ефективності управління корпораціями
39. Рейтинги корпоративного управління
40. Тактичне і стратегічне управління корпораціями
41. Особливості тактичного і стратегічного управління корпораціями
42. Види та етапи розробки корпоративної стратегії
43. Рейдерство та механізми захисту від ворожих поглинань в корпораціях
44. Оцінювання ефективності та якості корпоративного управління

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 16

45. Напрями підвищення ефективності управління корпораціями

9. Методи контролю

Методи контролю знань студентів з дисципліни «Корпоративне управління»:

- усний контроль (усне опитування);
- письмовий контроль;
- виконання завдань в тестовій формі;
- поточні самостійні роботи;
- модульні і підсумкові роботи.

Під час вивчення дисципліни «Корпоративне управління» застосовуються усний, поточний, модульний і підсумковий контроль знань студентів. Останній здійснюється у формі іспиту. Зазначені форми контролю тісно взаємопов'язані й організуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу студентів протягом семестру і забезпечити об'єктивне оцінювання їх знань.

Такий порядок контролю і оцінювання знань застосовується щодо студентів денної форми навчання. При заочному навчанні контроль і оцінювання знань є підсумковим і здійснюється в формі іспиту.

Поточний контроль. В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни (тематика питань для доповідей та написання рефератів наведена до кожної теми курсу у підпункті тематика проблем для дискусій).

Поточний контроль здійснюється шляхом опитування або тестування під час лекцій та практичних занять, а також за підсумками систематичності і активності роботи студента протягом семестру. У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття. Порядок організації такого контролю визначає викладач, який проводить практичні заняття.

Систематичність і активність роботи студента протягом семестру контролюються і оцінюються за такими видами роботи: виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні питань певної теми, відповіді на запитання викладача щодо їх суті; виконання домашніх завдань; експрес-тестування; підготовка аналітичних оглядів (рефератів) з окремих питань; участь у студентських конференціях, олімпіадах, конкурсах з проблем дисципліни. Оцінювання зазначених видів поточної роботи студента здійснюється за шкалою, відображеною у таблиці

Трирівневе оцінювання виступів, розв'язання задач, відповідей на тести здійснюється так: сутність питання розкрито менш, ніж на 50% - 0 балів; від 50 до 80% - 1 бал; більше ніж на 80% - 2 бали.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 17

Таблиця

Перелік робіт, обов'язкових для виконання студентом під час вивчення дисципліни «Корпоративне управління»

Види робіт	Кількість балів
1. Виступ на практичному занятті, участь в обговоренні окремих проблем, відповідь на запитання викладача (з інтервалом оцінок 0, 1, 2 залежно від розуміння суті питання, повноти його висвітлення і глибини аргументації)	0—3
2. Виконання індивідуальної роботи (з інтервалом оцінок 0, 1, 2, 3 залежно від розуміння суті завдання, повноти його висвітлення і глибини аргументації)	0—3
3. Поточне експрес-тестування (з інтервалом оцінок 0,1,2 залежно від кількості правильних відповідей)	0—2
4. Підготовка та презентація аналітичних оглядів (рефератів) з окремих питань за погодженням з викладачем, участь у ділових іграх, розгляді практичних ситуацій (з інтервалом оцінок 0, 1, 2, 3, 4, 5 залежно від рівня роботи)	0—5
5. Участь у студентських конференціях, конкурсах, олімпіадах за тематикою дисципліни (з інтервалом оцінок 1, 2, 3, 4, 5 залежно від результатів участі)	1—5

Максимальна кількість балів поточного контролю складає 70 балів

Модульний контроль. Модульний контроль здійснюється у формі контрольних робіт (максимальна оцінка – 10 балів) за окремими частинами дисципліни (модулями). Для контролю дисципліна «Корпоративне управління» поділена на два модулі.

За відсутності студента на контрольному заході без поважних причин модуль вважається не опанованим.

Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту з дисципліни «Корпоративне управління». Основним завданням іспиту є перевірка розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому, розуміння логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатність творчо використовувати отримані знання у розв'язанні практичних проблем діяльності підприємства.

Екзаменаційне завдання (білет) містить наступні завдання:

1. Тестове завдання.
2. Завдання на розкриття змісту основних понять і термінів дисципліни.
3. Розрахункове завдання.

У разі виконання студентом всіх видів поточних та модульних контрольних заходів семестровий контроль може проводитись без участі студента шляхом визначення середньозваженого бала результатів двох модульних контролів та результату захисту курсової роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 18

10. Розподіл балів, які отримують студенти

№	Види робіт та форми контролю	Модуль 1				ЗМ 1	Модуль 2				ЗМ 2	Екзамен	Разом
		1	2	3	4		5	6	7	8			
1	Контроль відвідування лекцій	0,5	0,5	0,5	0,5	2	0,5	0,5	0,5	0,5	4		
2	Систематичність роботи на практичних заняттях												
2.1	опитування	3	3	3	3	12	3	3	3	3	12		
2.2	Тестування	2	2	2	3	9	2	2	2	3	9	30	
2.3	пмк	3	3	3	3	12	3	3	3	3	8		
3													
4													
Разом						35					35	30	100

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література Основна література

1. Давиденко Н.М., Буряк А.В. Корпоративне управління: навчальний посібник. – К.: ЦП «Компринт», 2015. – 346с.
2. Ігнатєва І.А. Корпоративне управління: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 600 с.
3. Небава Н.Г. Теорія корпоративного управління: Вузлові питання: Навч. посібник- К.:ЦНЛ-2004.-245с.
4. Мальська М.П., Мандюк Н.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09-05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 19

теорія та практика. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 360с.

5. Мостенька Т.Л., Новак В.О., Луцький М.Г., Симоненко Ю.Г. Корпоративне управління : Підручник . – К.: Каравела, Піча Ю.В., 2008. – 384 с.

6. Сазонець І.Л. Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій: Навч.посібник - К.: ЦУЛ, 2008.-304с.

7. Євтушевський В.А. Корпоративне управління: Підручник. – К.: Знання, 2006. – 406 с.

8. Швець Ф.Д. Корпоративне управління. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2017. – 320 с.

Додаткова література

1. Бережна А.Ю., Чечетова Н.Ф. Особливості корпоративного управління в Україні // Регіональні перспективи (укр.). – 2001. – № 4. – С. 17-20.

2. Буряк А.В. Корпоративний фактор активізації інвестиційної діяльності Фінансове забезпечення економічного і соціального розвитку суспільства / Мат. Міжнар. наук.-практ. Конф: ДДФА – Дніпропетровськ, 2007. – с.103-104

3. Волик І.М. Дивідендна політика та її вплив на інвестиційну привабливість акціонерних товариств //Вісник Української академії банківської справи. – 2000. – № 2. – С. 85-87.

4. Воронкова А.Э., Коренев Э.Н. Система факторов, определяющих состояние корпоративного управления в акционерном обществе //Актуальні проблеми економіки (укр.). – 2004. – № 3. – С. 158-170.

5. Герасименко Р.А., Блажан І.Р. Особливості формування фінансових ресурсів акціонерних підприємств // Фінанси України (укр.). – 2004. – № 6. – С. 82-90.

6. Гончарова Н.Г. Сутність державного підприємництва в умовах транзитивної економіки //Актуальні проблеми економіки (укр.). – 2003. – № 8. – С. 115-122.

7. Грідчина М.В. Управління фінансами акціонерних товариств: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2005. – 384 с.

8. Економічний термінологічний словник-довідник: економіка, фінанси, менеджмент / За аг. Редакцією Н.І. Редіної, С.А. Корнієнка і В.Я. Олійника–Дніпропетровськ, ДДФА, 2013. – 459 с.

9. Задихайло Д.В., Кібенко О.Р., Назарова Г.В. Корпоративне управління. – Х.: Еспада, 2003. – 688 с.

10. Карасик О.М. Корпоративне управління навчальний посібник для дистанційної форми освіти Електронний навч. посібник, НАУ Київ, 2008.- с.229

11. Менеджмент: Підручник / Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М.Г., Міненко М.А. – К.: Сузір'я, 2007. – 688 с.

12. Рязанова Н.С. Міжнародні фінансові організації: підручник / Н.С. Рязанова, М.А. Гапонюк, А.А. Максименко – К.: КНЕУ, 2010. – 230 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/Б /ВК11-2022
	Екземпляр № 1	Арк 21 / 20

13. Терещенко О.О., Савчук Д.Г. Вартісно-орієнтований контролінг – інноваційний ресурс управління корпоративними фінансами / «Фінанси України» - 2011. - №12. – С. 77-88.

14. Финансовый менеджмент. Теория и практика / Под ред. Стояновой Е. С. - М.: Перспектива, 2010.-153 с

15. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: підручник/ Л.О. Омелянович, О.В. Чайковська, Г.Є. Долматова та ін.; за ред. Л.О. Омелянович – 3-те вид., переробл. і доповнен. К.: Знання, 2011 – 231 с.

16. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: Навч. посібник – Харків ХНАМГ, 2008.-273 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [сайт [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)].

Офіційний сайт Міністерства фінансів України [сайт [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)].

Офіційний сайт Міністерства економіки України [сайт [http:// www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua)].

Офіційний сайт Державного комітету статистики України [сайт <http://www.ukrstat.gov.ua/>].

Офіційний сайт Верховної Ради України [сайт <https://rada.gov.ua/>].

Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [сайт <http://www.nbuv.gov.ua>].

Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Ярослава Мудрого [сайт <http://https://nlu.org.ua/>].

Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича [сайт [http:// www.http://www.library.univ.kiev.ua/](http://www.http://www.library.univ.kiev.ua/)].